

In memoriam: Академик Петар Влаховић (1927-2016)

Аутор текста Данко Перић

четвртак, 07 јул 2016 18:13 - Последње ажурирано понедељак, 23 октобар 2017 09:00

Академик Петар Влаховић (1927-2016), истраживач етничких и етнолошких одлика РСК

Академик Црногорске академије наука проф. др Петар Влаховић, преминуо је 3. јула 2016.

Рођен је на Видовдан, 1927. године у Слатини код Бродарева (Србија). Основну школу завршио је у Слатини, гимназију је похађао најприје у Колашину, потом Београду и Вршцу, гдје је дипломирао. Студирао је етнологију на Филозофском факултету у Београду, докторирао је 1958, као први доктор етнологије послјератног Другог свјетског рата у Србији; докторска теза о Бродареву и околини.

Факултет кинеског језика за странце и специјализацију из антропологије завршио је на Пекиншком универзитету (1955–1957) код професора Пеј Вен Џуна. Етнолошки факултет у Пекингу је у својој Етнолошкој енциклопедији (1987) Србе приказао према његовој студији “Народи и етничке заједнице света” (1984).

Послије Кине усавршавао се код професора Чебоксарова у Москви, код Боже Шкерља у Љубљани, а у Пољској у три универзитетска центра - Познањ, Вроцлав, Краков, као и Италији.

Службовао је на Филозофском факултету у Београду 42 године, до 1992. Као професор гостовао је на универзитетима у бившој Југославији, Пољској, Кини, бившем СССР-у.

Утемељио је етничку и историјску антропологију на Филозофском факултету у Београду. Сарађивао је и уређивао бројне научне часописе, едиције и студије.

Добитник је Вукова награде Културно-просвјетне заједнице Србије, Плакета града Београда, Повеље Филозофског факултета у Београду, Повеље Етнографског

института Српске академије наука и умјетности, Повеље Хрватског антрополошког друштва, Повеље Антрополошког друштва Македоније. Поред неколико домаћих одликовања, добитник је Ордена заслуга за пољску културу (1985) у Пољској. Био је предсједник Комисије за научне и умјетничке дјелатности Црногорске академије наука и умјетности.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1988. а за редовног члана 1993. године.

У Црногорској академији руководио је Одбором за етнологију и Одбором за демографију.

Аутор је књига: Санџачка војска и битка на Мојковцу 1915 (1953); Бродарево и његова околина (1968); Обичаји, веровања и празноверице народа Југославије (1972); Живот и обичаји народа Кине (1973); У вртлогу живота (1978); Народи и етничке заједнице света (1984); На животним раскрсницама (1987); Kultura ludowa w Serbii (Краков 1991); Човек у времену и простору (1996); Црна Гора на старим разгледницама (коауторство), 2007.

Објавио је и књиге: Писци наше етнологије, Обичаји, веровања и празноверице народа Југославије, У вртлогу живота - прилог етничкој и историјској антропологији, Етнолошки преглед Србије и друге.

Како је изјавио у неколико интервјуа, за етнологију, антропологију и друге сродне научне дисциплине определијелио се по препоруци стрица Митра Влаховића, својевремено асистента академика Јована Цвијића, као и социолога села Сретена Вукосављевића, честог госта у кући Влаховића.

Његов стриц Митар Влаховић, Боривој Дробњаковић, Сима Тројановић и Никола Зега су оснивачи Етнографског музеја.

Петар Влаховић је као директор Етнографског института САНУ, водио обједињени пројекат Етнологија српског народа и Србије.

Влаховић се посебно бавио питањем крвне освете и улогом жене у крвној освети. Затим, значајем Косовске легенде за усмену српску и црногорску традицију, феноменом гуслара, питањем славе код Срба.

У споменици Етнографског музеја у Београду, подсећа се да је руководио том институцијом од 1978. до краја 1982. године. Водио је пројекат Етнолошке одлике Ђердапског Подунавља 2, а резултати су објављени у публикацијама Етнографског института, Етнографског музеја и Одјељења за етнологију Филозофског факултета.

У то вријеме покренут је и пројекат Етнолошко проучавање исељеништва из Србије, по замисли др Душана Дрљаче.

Студија о крајишкој етнологији

Познати српски етнолог Петар Влаховић је био уредник и рецензент књиге Александра Бачка “ Жегар порекло становништва”, објављене 2005, као 29. књига Одјељења за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду, Библиотека: Етноантрополошки проблем – монографије.

Влаховићева студја “Етничке и етнолошке одлике Републике Српске Крајине², у монографији “Република Српска Крајина”, Книн-Београд 1996; иако обимом мален рад (око 20 страна) је изузетно вриједан научни рад о тој теми.

У уводу наводи, забрињавајући податак да “проучавање народног живота и обичаја Срба у сјевезападним дијеловима Балканског полуострва није никада систематски и цјеловито вршена”. У закључку пише: “Обликовање српског етничког простора представља веома значајну и незаобилазну одредницу у развоју српске етничке заједнице у локалним и ширим оквирима.

У том тексту су обрађена насеља и куће, народна ношња, народни обичаји и

In memoriam: Академик Петар Влаховић (1927-2016)

Аутор текста Данко Перић

четвртак, 07 јул 2016 18:13 - Последње ажурирано понедељак, 23 октобар 2017 09:00

вјеровања, женидба и удадба, погребни обичаји, годишњи обичаји, као и нека вјеровања и празновјерице.